

INFORMACJA!

Informacje, które mogą uratować Ci życie.

GET SMART!

Information that could save your life.

ORGANIZACJA! GET EQUIPPED!

Zainwestuj we własne bezpieczeństwo.

Investing in your own safety.

EWAKUACJA! GET OUT!

Zaplanuj. Bądź przygotowany do ewakuacji.

Make a plan. Be prepared.

Oto jedna z ulotek z serii „Informacja! Organizacja! Ewakuacja!” z zakresu bezpieczeństwa pożarowego dostępnych w każdej miejskiej komendzie Straży Pożarnej. W innych ulotkach z tej serii znajdują Państwo zalecenia dotyczące sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, wytyczne bezpieczeństwa pożarowego dla rodziców i dzieci oraz dodatkowe wskazówki dla osób niedowidzących lub osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

Dostępne są również ulotki w innych wersjach językowych i innych formatach.

Published by the Office of the Deputy Prime Minister.
©Crown copyright 2005. Printed in the UK in October 2005,
on material containing 75% post-consumer waste and
25% ECF pulp.
Product code: FIREMAINPLBL

This is one of a series of leaflets in the 'Get Smart! Get Equipped! Get Out!' fire safety range available from your local Fire and Rescue Service. Other leaflets in the series provide advice on fire safety equipment, fire safety for parents and children, and extra information for those with eyesight problems or problems getting around.

Translations and alternative formats are also available.

Więcej informacji znajduje się na naszej stronie internetowej: www.firekills.gov.uk

Polish

Bezpieczeństwo pożarowe

w domu

Fire safety in the home

ZABEZPIECZ DOM PRZED POŻAREM

Podstawowe zasady bezpieczeństwa pożarowego

Nie masz czasu, by zadbać o bezpieczeństwo pożarowe we własnym domu?

Zapytaj tych, którym pożar zabrał bliskich, czy uważają, że zabezpieczanie domu przed pożarem to strata czasu - powiedzą Ci co innego.

Chroń dom i rodzinę przed pożarem.

Przeczytaj tę ulotkę i zapoznaj się z „listą kontrolną”, która przypomina o podstawowych zasadach bezpieczeństwa pożarowego.

W życiu **bezmyślność** prowadzi do tragedii

21 sierpnia 2001 r., gdy wszyscy domownicy spali, w domu państwa Graham wybuchł pożar. Anne i Michael Graham przeżyli, lecz w pożarze zginęło dwoje ich dzieci, Amy (3 lata) i Josh (5 lat). Państwo

Graham pamiętali o zabezpieczeniu domu przed pożarem - zainstalowali czujniki dymu na parterze i na piętrze, lecz nie sprawdzili baterii w czujnikach.

Czy sprawdzałeś ostatnio baterie w czujnikach dymu?

Fire safety – the essentials

Too busy to think about fire safety?

Ask anyone who's suffered a house fire if fire safety's a waste of time and they'll tell a different story.

Keep your home and family safe from fire.

Read this leaflet and use the 'home check' section to remind yourself of the fire safety basics.

Real life – **excuses kill**

On 21 August 2001 there was a fire in the home of the Graham family. The family were asleep. Anne and Michael Graham got out alive. Their two children, Amy (age three) and

Josh (age five), didn't. The Graham family had thought about fire safety. They'd fitted smoke alarms in the downstairs and upstairs landings, but they didn't check the batteries.

Have you tested your smoke alarm batteries recently?

CZUJNIKI DYMU

Czujnik dymu to urządzenie alarmowe wykrywające dym w najwcześniejszym stadium pożaru. Wczesne wykrycie pożaru umożliwia bezpieczną ewakuację.

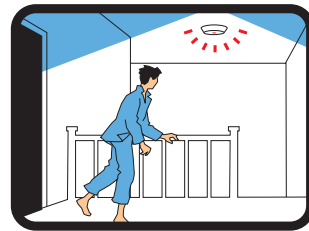
Czujniki dymu ratują życie!
Zainstaluj czujniki na każdym piętrze i sprawdzaj regularnie baterie w czujnikach

- Czujniki dymu kosztują zaledwie £5 i można je kupić w supermarketach i centrach handlowych. Warto zastanowić się nad kupieniem czujnika gwarantującego 10-letnią trwałość alarmu. Kosztują one nieco więcej, lecz nie wymagają tak częstej wymiany baterii.

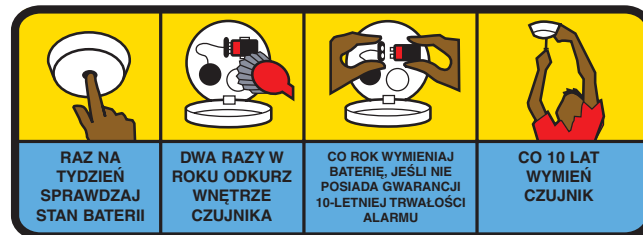

- Czujniki dymu należy zainstalować na każdej kondygnacji, najlepiej w na sufitach w przedpokoju lub nad schodami. Czujników nie powinno się montować w kuchni, gdzie może dojść do przypadkowej aktywacji alarmu.

- Czujniki dymu są dostępne w wersjach z przyciskiem do ściszenia sygnału dźwiękowego, gdy dojdzie do przypadkowej aktywacji alarmu.

- Baterie należy sprawdzać raz na tydzień.

Czujniki dymu należy utrzymywać w dobrym stanie technicznym.

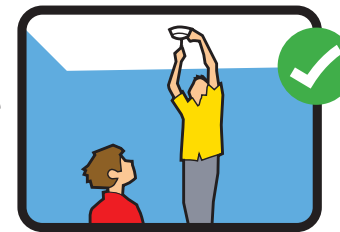
SMOKE ALARMS

A smoke alarm is a warning device that detects smoke at the earliest stages of a fire. This gives you vital extra time to escape.

Smoke alarms save lives!
Fit one on every floor of your home and test batteries regularly

- Smoke alarms cost as little as £5 and you can get them from supermarkets and in high-street stores. If you are buying a smoke alarm, consider getting a 10 year alarm, which may cost a few pounds more but will not require frequent battery changes.

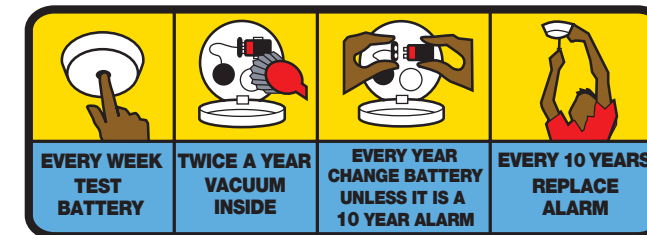

- Fit a smoke alarm on every floor of your home, ideally on the hallway or landing ceilings. Don't put a smoke alarm in the kitchen where it can be set off accidentally.

- You can buy smoke alarms fitted with a 'hush button' so you can silence the alarm if it goes off by mistake.

- Always test the batteries once a week.

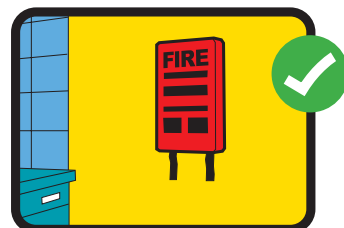

It's vital to maintain your smoke alarms.

BEZPIECZEŃSTWO W KUCHNI

- Nie należy umieszczać przewodów elektrycznych i przedmiotów łatwopalnych, takich jak ścierki, rękawice kuchenne i luźne części odzieży w pobliżu kuchenki i opiekacza.
- Należy regularnie czyścić piekarnik, opiekacz, płytę kuchenki i grill. Pozostałości po gotowaniu i tłuszcz mogą łatwo zająć się od ognia.
- Nie należy umieszczać przewodów i urządzeń elektrycznych w pobliżu wody.

- Może warto mieć w kuchni koc przeciwpożarowy? Można nim stłumić palącą się odzież lub zgasić mniejszy pożar.

*Nie pozostawiaj kuchni bez dozoru podczas gotowania.
Pożar najczęściej powstaje z powodu nieuwagi.*

- Należy osuszyć produkty przeznaczone do smażenia przed zanurzeniem w gorącym oleju. Jeśli olej zacznie dymić, należy wyłączyć palnik i ostudzić patelnię.

- Poziom oleju w garnku do frytek nie powinien nigdy przekraczać 1/3 pojemności naczynia.

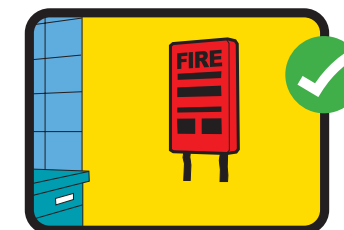

- Nie zapalaj kuchenki zapałkami lub zapalniczką. Zapalarki iskrowe są bezpieczniejsze.
- Uchwyty rondli nie powinny wystawać poza płytę kuchenki.

KITCHEN SAFETY

- Keep electrical leads and items which can catch fire easily, such as tea towels, oven gloves and loose clothing, away from the cooker and toaster.
- Keep the oven, toaster, hob and grill clean. A build-up of crumbs, fat and grease can easily catch fire.
- Keep electrical leads and appliances away from water.

- Why not keep a fire blanket in the kitchen? You can use it to wrap around someone whose clothes have caught fire or to smother a small fire.

*Don't leave cooking unattended.
Fire starts when your attention stops.*

- If you deep-fry food, dry it before you put it in the hot oil. If the oil starts to smoke, turn off the heat and leave the pan to cool.

- Never fill chip pans more than one-third full of oil.

- Don't use matches or lighters to light gas cookers. Spark devices are safer.
- Make sure saucepan handles don't stick out from the hob.

Co zrobić, gdy zapali się patelnia?

Nie ryzykuj. Wyprowadź wszystkich z domu i wezwij Straż Pożarną.

- Wyłącz palnik, zachowując należyte bezpieczeństwo. Nie dotykaj i nie przenoś patelni.

- Nie zalewaj patelni wodą.

W RAZIE POŻARU... **Opuść dom**
Pozostań na zewnątrz
i zadzwoń pod numer
999

Nie ryzykuj

*Wszystkie pożary są niebezpieczne.
Lepiej im zapobiegać, niż z nimi walczyć.
Walkę z ogniem najlepiej powierzyć
zawodowym strażakom.*

What if a pan catches fire?

Don't take risks. Get everyone out of your home and call the Fire and Rescue Service.

- Turn off the heat if it's safe to do so. Don't move the pan.

- Never throw water over the pan.

IF THERE'S A FIRE... **Get Out**
Stay Out
and Call
999

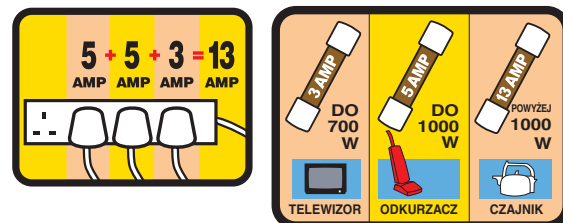
Don't take risks

*There is no such thing as a safe fire. It's
better for you to prevent fire than to fight it.
Tackling fire is a job best left to
professional firefighters.*

SPRZĘT I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE

Wtyczki i przewody

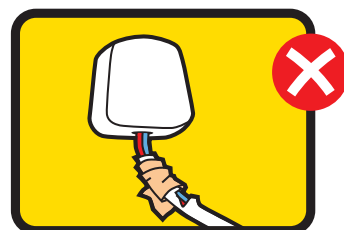
- Sprawdź dopuszczalne natężenie prądu bezpiecznika we wtyczce.
- Jeśli użycie trójnika jest konieczne, należy upewnić się, że trójnik posiada wbudowany bezpiecznik, a całkowite natężenie prądu wyjściowego nie przekracza 13A. Uwaga! Jeden czajnik elektryczny jest zasilany prądem o natężeniu 13A.

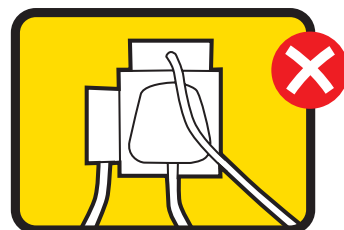
- Nie wkładaj kabli pod dywany i wykładziny.
- Sprawdź, czy przewody instalacji elektrycznej, wtyczki i gniazdka nie są uszkodzone. Zwróć uwagę na ślady przypalenia lub miganie światła.
- Wymień zużyte przewody lub kable oklejone taśmą.

Wyłącz z gniazdka urządzenia elektryczne, które nie są używane.

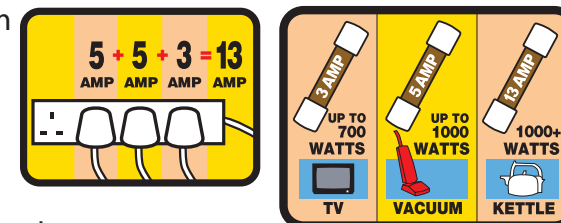
- Unikaj przeciążenia gniazdek – do jednego gniazdka włączaj tylko jedną wtyczkę.

ELECTRICS

Plugs and cables

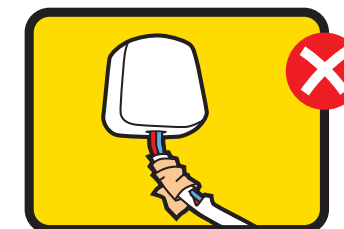
- Check the maximum amps that the fuse in the plug can handle.
- If you have to use an adaptor, use one which has a fuse and keep the total output to no more than 13 amps. Watch out! A single kettle uses 13 amps alone.
- Don't put cables under carpets or mats.
- Check for signs of loose wiring and faulty plugs or sockets, such as scorch marks or flickering lights.

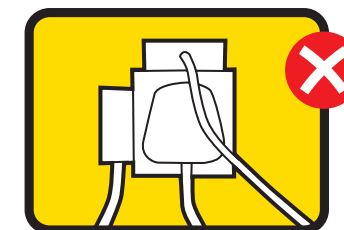
- Replace any worn or taped-up cables and leads.

Unplug electrical appliances if you are not using them.

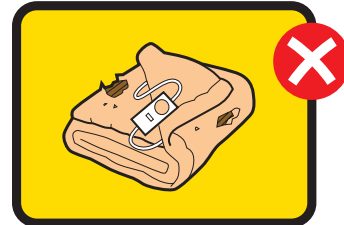

- Don't overload sockets – use one plug in each socket.

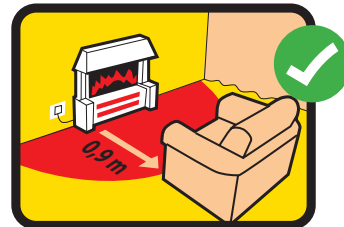
Koce elektryczne

- Nie należy składać koców elektrycznych, aby uniknąć splątania przewodów wewnątrz koca. Kocy powinny być rozłożone lub zrolowane.
- Koc elektryczny może być podłączony do źródła zasilania przez całą noc, pod warunkiem, że jest wyposażony w funkcję regulacji temperatury. W przeciwnym razie, należy wyłączyć zasilanie przed snem.

Grzejniki przenośne

- Grzejniki należy stawiać przodem do pomieszczenia, oparte o ścianę. W miarę możliwości, należy przymocować grzejnik do ściany w celu zabezpieczenia przed przewróceniem.
- Nie wolno stawiać grzejników przy zasłonach lub meblach i nie używać ich do suszenia odzieży.

Oświetlenie

- Nie stawiaj lamp i żarówek w pobliżu zasłon i innych tkanin.

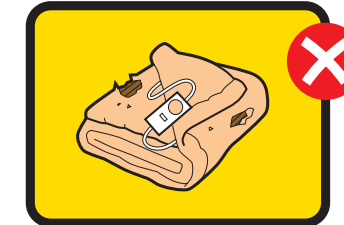

Sprawdź, czy meble posiadają etykietę atestu ognioodporności.

Electric blankets

- Don't leave blankets folded. Store them flat or rolled up to protect the internal wiring.
- Only leave a blanket switched on all night if it has thermostatic controls for safe all-night use. Otherwise, unplug it before you get into bed.

Portable heaters

- Always position heaters so they are backed up against a wall, facing into the room. If possible, secure them to the wall to stop them falling over.
- Don't place heaters near curtains or furnishings and never use them for drying clothes.

Lights

- Don't position lights and bulbs near curtains and other fabrics.

Check that your furniture has the fire-resistant permanent label.

PAPIEROSY

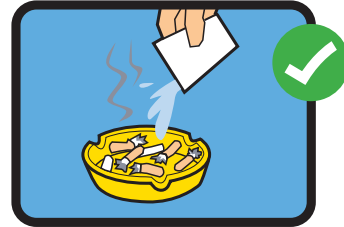
Co trzeci dzień ginie człowiek w pożarze spowodowanym niedopałkiem papierosa.

- Zachowaj ostrożność paląc papierosy gdy jesteś senny, zażywasz lekarstwa lub spożywałeś alkohol. Możesz niepostrzeżenie usnąć, zapominając o zapalonym papierosie.
- Nie pal w łóżku. Bardzo łatwo jest usnąć i podpalić pościel.

Papieros jest bardziej gorący niż sądzisz – papierosy mogą się palić w temperaturze ponad 700°C.

- Zawsze używaj odpowiednich popielniczek.
- Upewnij się, że całkowicie zgasisz papierosa.

- Postępuj odpowiedzialnie - przechowuj zapalniczki i zapałki w miejscu niedostępnym dla dzieci.

CIGARETTES

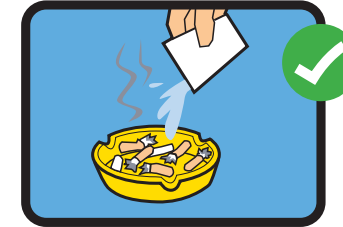
Every three days someone dies from a fire caused by a cigarette.

- Take extra care smoking if you're drowsy, taking prescription drugs or if you have been drinking. It's too easy to fall asleep and not notice that a cigarette is still burning.
- Don't smoke in bed. It's too easy to fall asleep and set bedding on fire.

It's hotter than you think – cigarettes can burn at temperatures of over 700°C.

- Always use proper ashtrays.
- Make sure when you put out a cigarette, it is really out.

- Take responsibility and keep matches and lighters out of reach of children.

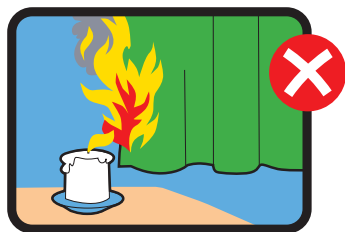
ŚWIECZKI

Świece i świeczki to również niebezpieczne, potencjalne źródło ognia.

- Nie pozostawiaj świeczek bez dozoru.
- Gaś świeczki przed pójściem spać.

- Ustawiaj świeczki z dala od przedmiotów, które mogą się łatwo zapalić od ognia, takich jak meble, tkaniny, zasłony itp.

- Świece i świeczki do podgrzewacza mogą topić powierzchnie z tworzywa sztucznego, np. obudowy telewizorów i wanien. Zawsze ustawiaj świeczki na żaroodpornej powierzchni.

Wystarczy moment nieuwagi, aby wzniecić pożar – Nie pozostawiaj świeczek w zasięgu dzieci i zwierząt.

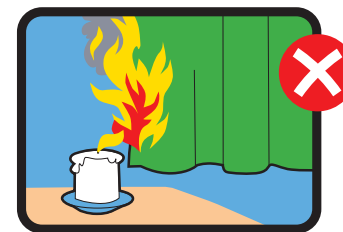
CANDLES

Treat lighted candles as you would any other flame.

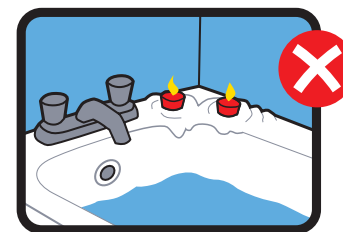
- Don't leave them unattended.
- Put them out completely at night.

- Keep candles away from anything that can catch fire, like furnishings, fabrics, curtains and so on.

- Candles and tea lights can melt plastic surfaces like the tops of televisions and bath tubs. Make sure you always place them on a heat resistant surface.

It only takes a moment's distraction for a fire to start – Keep candles out of reach of children and pets.

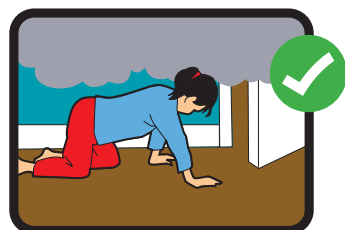
BĄDŹ PRZYGOTOWANY DO EWAKUACJI – planuj z wyprzedzeniem

- Zapoznaj całą rodzinę z zasadami postępowania w przypadku pożaru i zasadami bezpiecznej ewakuacji.
- Rozplanuj wyjścia awaryjne i usuń ewentualne przeszkody z przejść ewakuacyjnych.
- Przechowuj klucze do drzwi i okien w łatwo dostępnym miejscu.

Jak postępować, gdy wybuchnie pożar

- Gdy pojawi się dym, powietrze nisko przy podłodze jest czystsze.
- Zachowaj spokój. Wyprowadź wszystkie osoby możliwie najszybciej – nie trać czasu na sprawdzanie lub ratowanie wartościowych przedmiotów.

Jeśli zapali się ubranie...

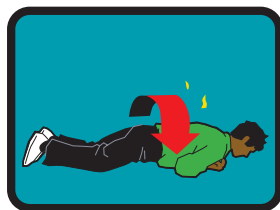
- Nie biegaj wokół.
- Połóż się i przetaczaj się po ziemi.
- Zduś płomienie ciężkim materiałem, np. płaszczem, kocem lub kocem pożarowym, jeśli znajduje się w zasięgu ręki.

ZATRZYMAJ
SIĘ!

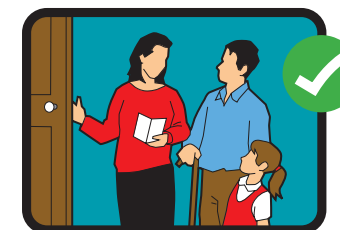
POŁÓŻ SIĘ NA
ZIEMI!

PRZETACZAJ SIĘ
PO PODŁOŻU!

BE PREPARED – plan ahead

- Make sure all your family know what to do in a fire and how to escape safely.
- Plan your escape routes and keep your exits clear.
- Keep door and window keys handy.

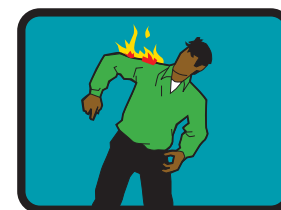
What to do if a fire starts

- If there is smoke, keep low where the air is clearer.
- Try and keep calm. Get everyone out as quickly as possible – don't waste time investigating or rescuing valuables.

If your clothes catch fire...

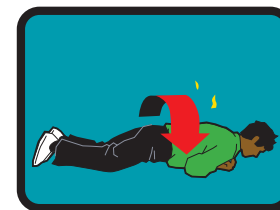
- Don't run around.
- Lie down and roll around.
- Smother the flames with a heavy material, like a coat, blanket or a fire blanket if there is one near.

STOP!

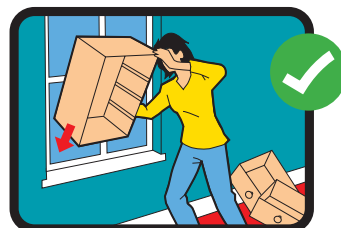
DROP!

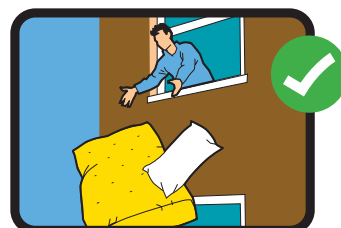
ROLL!

Jeśli wyjścia ewakuacyjne są zablokowane...

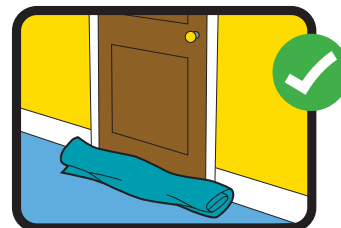
- Jeśli nie możesz otworzyć drzwi – wybij szybę w dolnym rogu. Zabezpiecz ostre krawędzie ręcznikiem lub kocem.

- Jeśli znajdujesz się na parterze lub na pierwszym piętrze, postaraj się wydostać przez okno. Użyj pościeli aby zamortyzować upadek i opuść się po ścianie budynku. Nie skacz!

- Jeśli nie można wydostać się na zewnątrz, zbierz wszystkie osoby w jednym pokoju z oknem. W pokoju powinien znajdować się telefon. Rozłóż pościel wokół drzwi, aby dym nie przedostawał się do środka.

- Natychmiast po wydostaniu się z budynku, należy zadzwonić pod numer 999. Skorzystaj z telefonu komórkowego lub telefonu sąsiada.

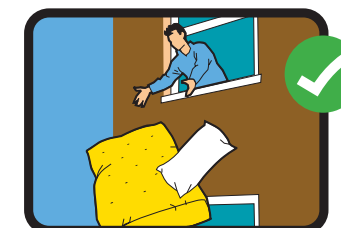
W żadnym wypadku nie wchodź ponownie do domu. Czekać na zewnątrz na przybycie Straży Pożarnej

If escape routes are blocked...

- If you can't open the window – break the glass in the bottom corner. Make jagged edges safe with a towel or blanket.

- If you're on the ground or first floor, go out of a window. Use bedding to cushion your fall and lower yourself. Don't jump!

- If you can't get out, get everyone into one room, preferably with a window and a phone. Put bedding round the door to block smoke.

- Call 999 as soon as you are clear of the building. Use a mobile or a neighbour's phone.

Don't go back inside for any reason. Wait outside for the Fire and Rescue Service

Więcej informacji na temat bezpieczeństwa pożarowego, w tym:

- wskazówki dla osób specjalnej troski
- wytyczne dla rodziców i opiekunów dzieci
- gry i materiały edukacyjne dla dzieci i młodzieży
- aktualne kampanie
- fragmenty reklam telewizyjnych
- porady podane w 16 wersjach językowych
- informacje o miejskich komendach Straży Pożarnej i placówkach pogotowia

...znajdą Państwo na stronie: www.firekills.gov.uk

Lista kontrolna

Większości pożarów w domu można zapobiec. Posługując się listą kontrolną sprawdź stan bezpieczeństwa pożarowego w swoim domu. **Miej ją zawsze po ręką**, aby pamiętać o podstawowych zasadach bezpieczeństwa pożarowego. Są to rzeczy oczywiste, lecz mogą uratować ludzkie życie.

**Podstawowa zasada – nie odkładaj na później!
Jeśli wykryłeś problem, rozwiąż go teraz.**

Czujniki dymu

Czujnik dymu jest zainstalowany na każdym piętrze

Baterie czujnika dymu są sprawdzane raz w tygodniu

Baterie czujnika dymu są wymieniane raz w roku

Sprzęt i urządzenia elektryczne

W każdym gniazdku jest tylko jedna wtyczka

W gniazdkach z trójnikiem, łączne natężenie prądu wyjściowego nie przekracza 13A

Typ bezpiecznika jest odpowiedni dla typu urządzenia

Brak poluzowanych i pozlepianych taśmą kabli i przewodów

Wtyczki i gniazdko nie są nadpalone

Zasady bezpieczeństwa w kuchni

Kuchenka, opiekacz i grill są czyste

Przewody elektryczne i materiały łatwopalne (ręczniki, ścierki) znajdują się z dala od kuchenki i opiekacza

Inne zagrożenia

Lampy stoją daleko od zasłon i innych materiałów łatwopalnych

Zapałki i zapalniczki znajdują się poza zasięgiem dzieci

Meble z tapicerką posiadają etykietę ognioodporności

W nocy ryzyko obrażeń w wyniku pożaru jest większe – wypracuj w sobie nawyk sprawdzania bezpieczeństwa pożarowego każdorazowo przed pójściem spać.

Zanim pójdziesz spać

- Wyłącz i odłącz z gniazdka zasilanie sprzętów i urządzeń elektrycznych, których nie używasz, o ile nie są to urządzenia przeznaczone do pracy bez przerwy jak np. zamrażarka czy magnetowid.
- Wyłącz kuchenkę.
- Wyłącz pralkę.
- Wyłącz grzejniki i zabezpiecz je odpowiednio.
- Zgaś świece i papierosy.
- Zamknij drzwi wewnętrzne w domu – przy zamkniętych drzwiach ogień rozprzestrzenia się wolniej.

Regularna kontrola i konserwacja

Raz w tygodniu: - kontrola baterii czujników dymu.

Raz w roku: - wymiana baterii czujników dymu (dotyczy modeli bez gwarancji na 10-letnią trwałość);
- kontrola sprawności zbiornika grzewczego wody; i
- kontrola sprawności innych większych urządzeń elektrycznych.

Co 10 lat: - wymiana czujnika dymu.

Home check

You can prevent most fires in the home. Use the home check list below to think about fire safety in your own home. **Keep it handy** as a reminder of the basics. It may seem like common sense, but it could save your life.

The basics – don't wait until later! If you do spot a problem, put it right now.

Smoke alarms

A smoke alarm has been fitted on every floor

Smoke alarm batteries have been tested in the last week

Smoke alarm batteries have been replaced in the last year

Electrics

There is no more than one plug in each wall socket

If an adaptor is used, appliances running off it use no more than 13 amps in total

Fuses are the correct rating for each appliance

There are no loose or taped-up cables and leads

There are no plugs or sockets with scorch marks

Kitchen essentials

The cooker, toaster and grill pans are clean

Electrical leads or flammable materials, such as tea towels or cloths, are away from the cooker and toaster

General risks

Lights are not near curtains or other materials that can catch fire easily

Any matches or lighters are out of children's reach

All upholstered furniture in the property has a fire-resistant label

You are far more likely to be killed or injured in a fire during the night – get used to checking your home is safe before you go to bed.

Last thing at night

- Switch off and unplug electrical appliances you are not using unless they are designed to remain on like the freezer or VCR for example.
- Check the cooker is turned off.
- Don't leave the washing machine on.
- Turn heaters off and put up fire guards.
- Put out candles and cigarettes properly.
- Close inside doors, this would slow the spread of a fire.

Regular checks and maintenance

- Every week:** - test your smoke alarm battery.
- Every year:** - change your smoke alarm battery (unless it is of the 10 year type);
- service your boiler; and
- service any major electrical appliances.
- Every 10 years:** - change your smoke alarm.

For more information on all aspects of fire safety, including:

- advice for those with additional needs
- information for parents and childcarers
- games and resources for children and young people
- campaign updates
- clips of TV ads
- advice in 16 languages
- information on your local fire and rescue service

...please visit www.firekills.gov.uk

